

Ladogától a Meteoráig: az OMSZ informatika fejlődése a kezdetektől napjainkig

2015. március 5.

Tölgyesi László
Tolgyesi.L@met.hu

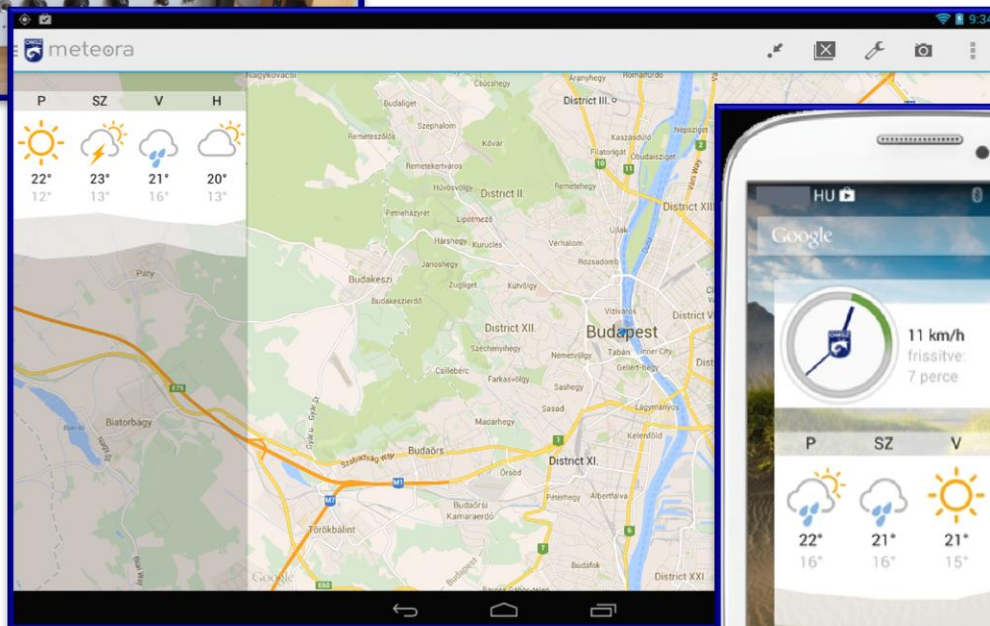

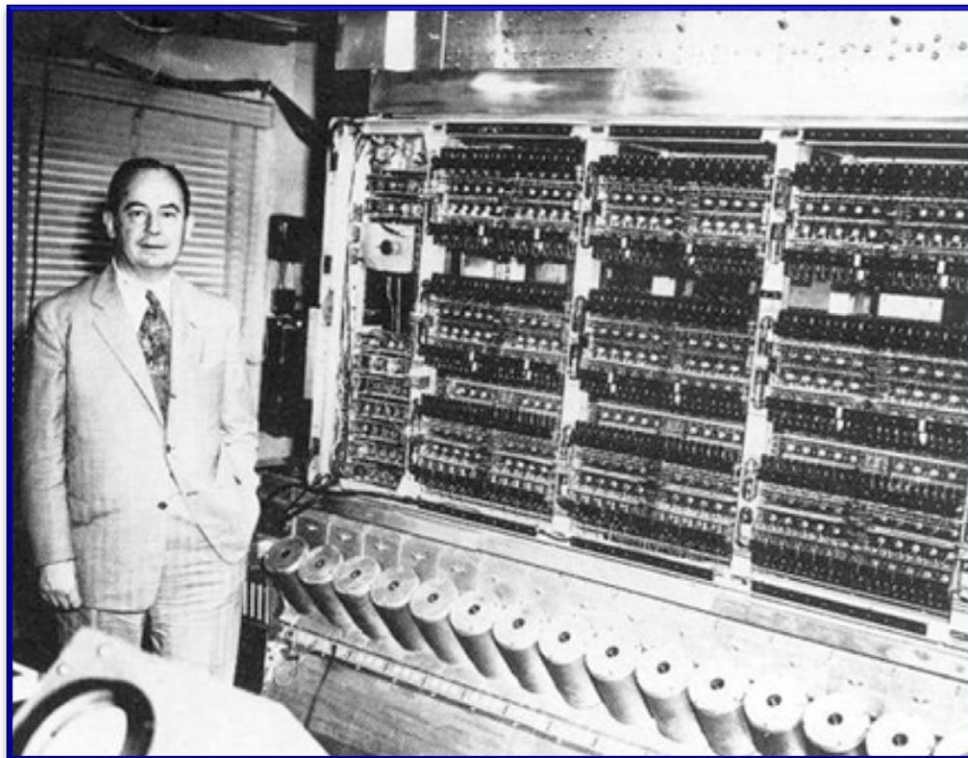
Alapítva: 1870

LADOGA

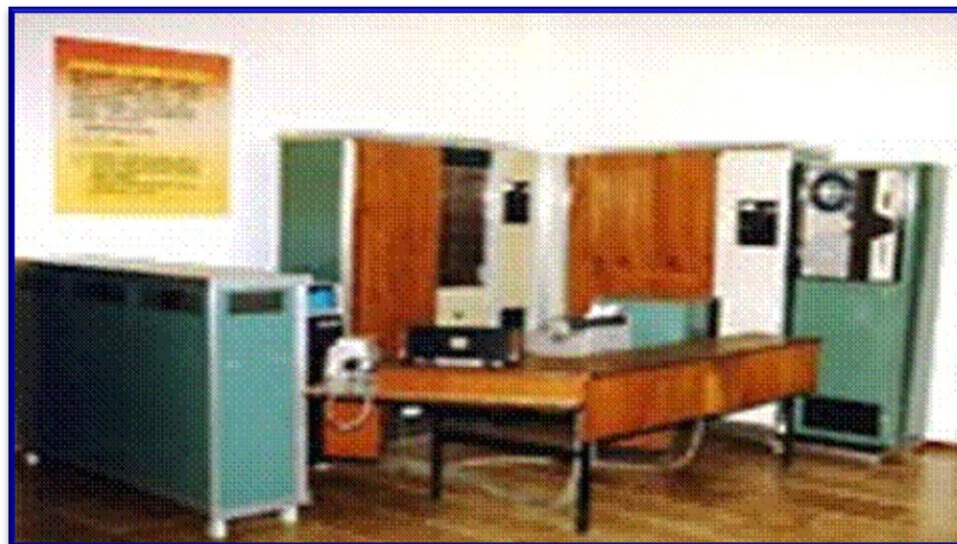
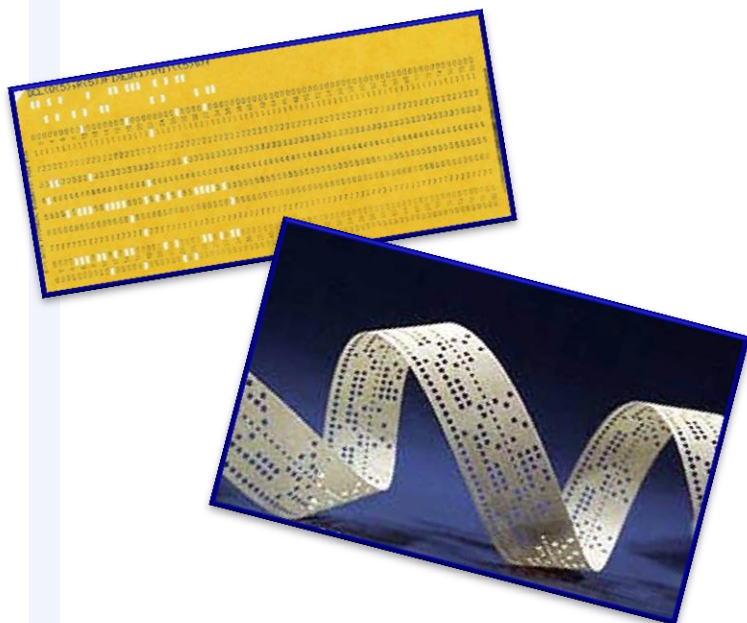
METEORA

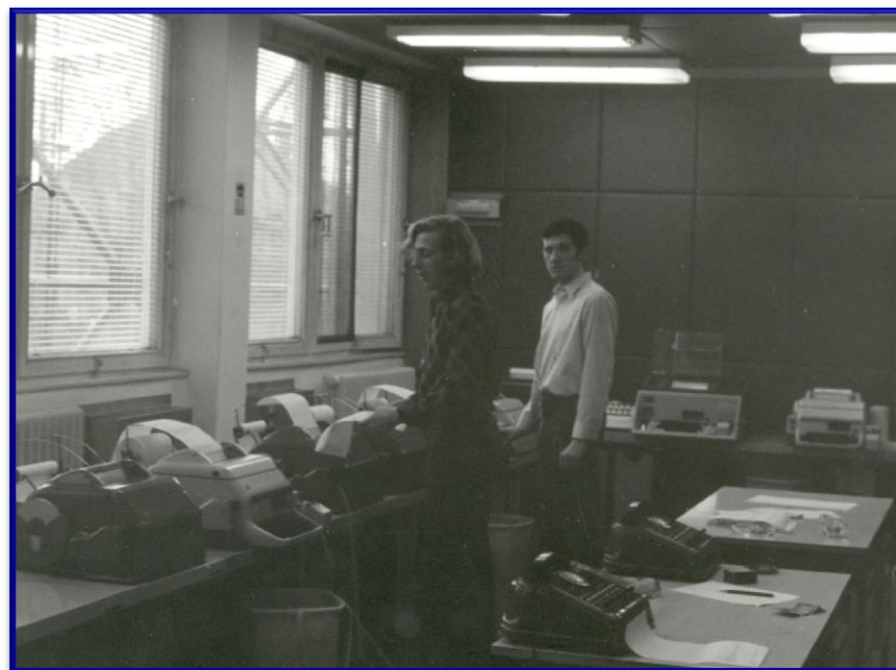

Az első számítógép segítségével végrehajtott időjárás jóslást Charney J. G., Fjörtoft R., von Neumann J. triónak sikerült elvégezni ENIAC gépen.

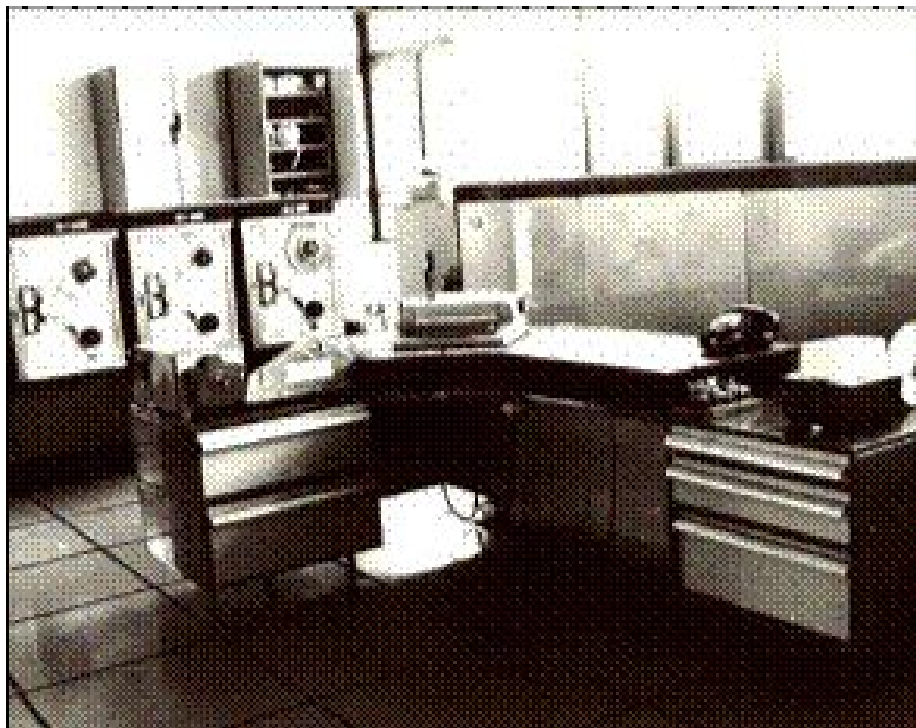
Lyukkártyás adatrögzítés helyett 8 csatornás lyukszalag használata a SZÜV GIER típusú dán számítógépén (1970-ig)

URH-val kombinált géptáviró - adatgyűjtés (Kékes, Győr, Keszthely) 1969-ig

EMG 830-20 – az első éghajlati adatfeldolgozás az OMSZ-ban

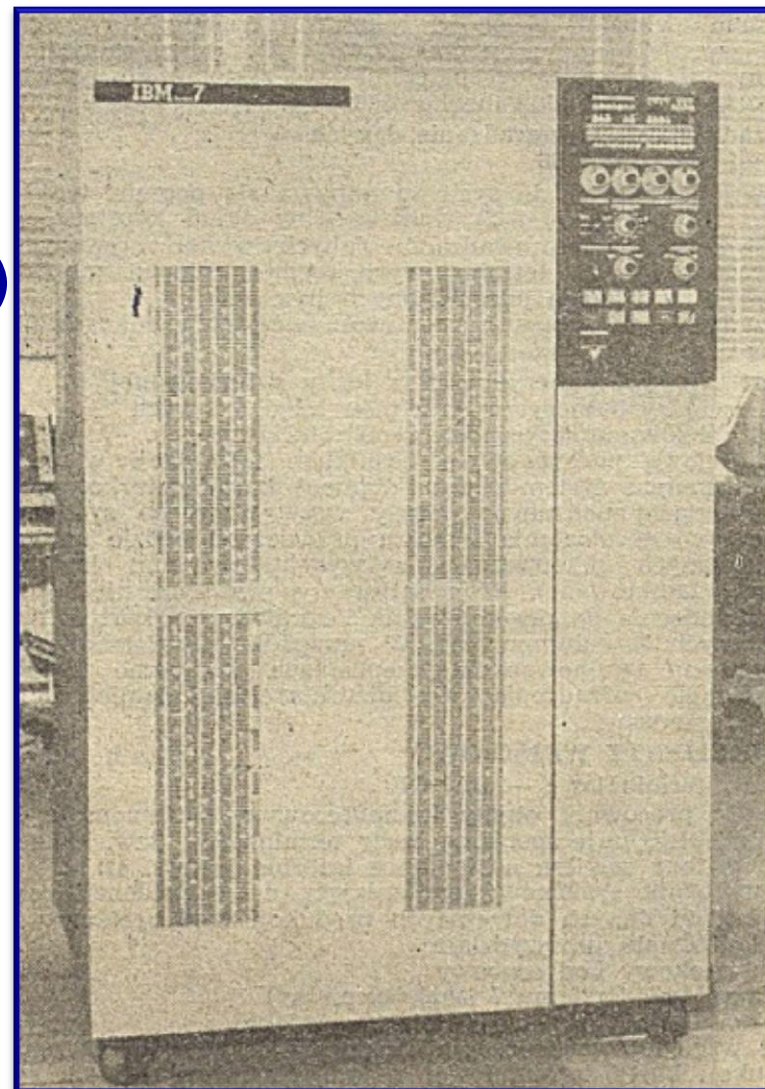

LADOGA facsimile

IBM System/7 (távközlés) (KEI: 1978.11.01 – 1992.11.30)

FACIT gyorslyukasztó
(150 jel/s)

2 db TPA/L - éghajlati adatfeldolgozás, archiválás

**CII-10010-es francia gyártmányú, leselejtezett
kisszámítógéppel a műholdak adásainak fogadása,
az analóg képek digitalizálása, számítógépre vitele**

HT-680X asztali számítógéprendszer – csak egy próba

Előrejelzési, agrometeorológiai kutatási feladatok EMG-666, HP9810A, HP9825T és Goerz plotter (KEI)

Térkép rajzolás (KEI)

Az első Commodore-64 és Sinclair ZX Spectrum személyi számítógépek, GW BASIC programozási nyelvvel

Analóg műholdképek vétele és feldolgozása

*Műholdvevő szoba a Központi Légtörfizikai Intézetben
Pestszentlőrincen az azóta lebontott faházban. 1985*

*Az első számítógépes rendszer a műholdképek feldolgozására,
a Központi Légtörfizikai Intézetben, az azóta lebontott faházban. 1985*

TPA 11/48-as számítógép műholdas adatfeldolgozáshoz (KEI)

BASF 7/61 (1986 – 1993, KEI)

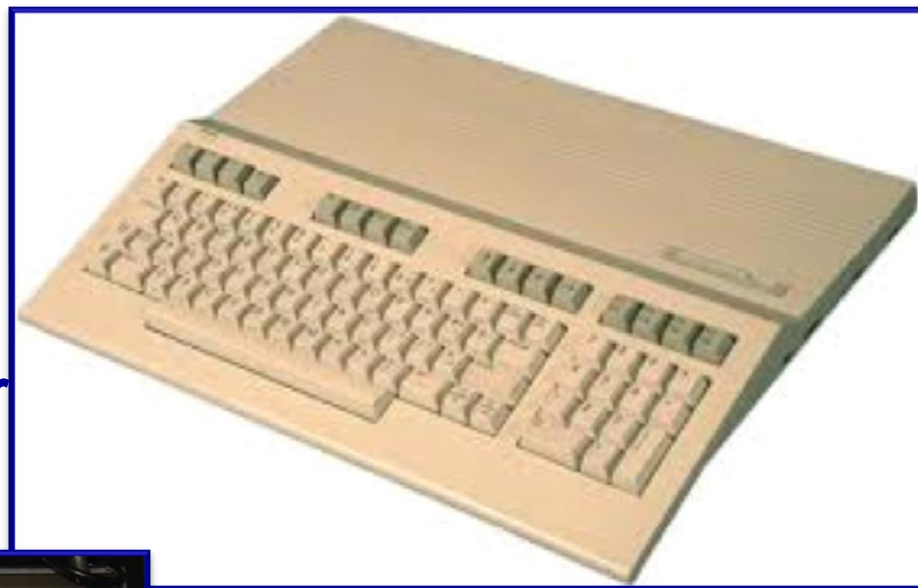
PERICOLOR képfeldolgozó

TPA 11/440 - éghajlati adatfeldolgozás, archiválás (KMI, 1999-ig)

Commodore-128; telex GROG-1 (gépi prognózis) (KEI)

PTA-4000 pocket-computer (szélmérés) (KLFI)

IBM PC-AT; telex

egyre több program (pl. GROG-2, LILA)

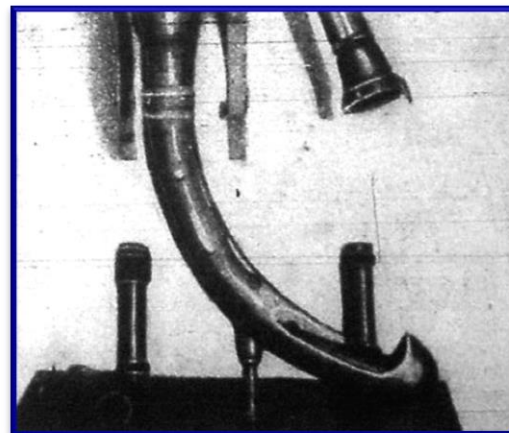
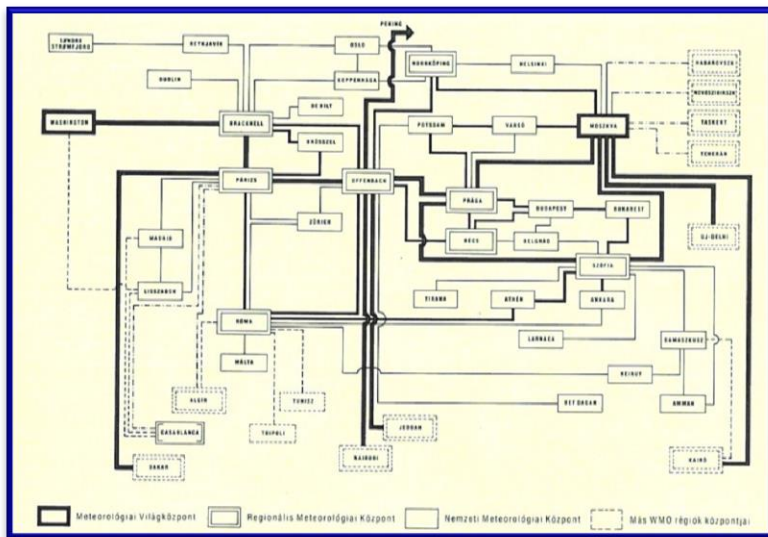
Analizált mezők rajzolása, nyomtatása IBM PC-re írt programokkal, HP DraftMaster II. plotterrel (KEI)

1980-as évek második fele

- **Üzenetkapcsoló rendszer dominanciája (GTS),**
- **URH-s adatgyűjtés (Kékes, Győr, Keszthely),**
- **IBM System/7 MSS komputer (50-100 bps telex, géptávíró), 1200 bps adatátvitel: Siófok, Ferihegy,**
- **TPA-s éghajlati adattár,**
- **Elszigetelt (Artnet) hálózatok, WAN kapcsolatok hiánya,**
- **Radar (analóg jelfeldolgozás),**
- **Rádiószondázás (METEORIT rendszer),**
- **Fakszimile (LADOGA),**
- **Csőposta, műanyag szemétkosár-lift,**
- **Netware-DOS alapú alkalmazások.**

1980-as évek második fele

**SMHI modell (0-36 óra) BASF számítógépen
1991.06.01-től**

**BASF-ről PC-re térképes megjelenítések
átdolgozása**

MRL-5 radar-automata rendszer Napkoron

**DigiCORA szondázórendszer + IBM-AT PC
(telexes távközléssel)**

80 db IBM PC

- **Új NS9700 (2 db 486-os PC, 32 MB RAM, 1.5 GB HDD; X.25 távfelügyelt) (távközlés, MSS, Netsys)**
- **Egységes LAN (Központ, LFI, SVO) 10 Mbps Ethernet hálózat, DOS-Novell és UNIX-os gépekkel, Novell szerverek egy vagy több alhálózattal**
- **MRL-5 radar-automata rendszer Farkasfán**
- **Az első 5 db MILOS 500 AWS, magyar BRG gyártmányú URH rádió berendezésekkel**

**SMHI Svéd modell BASF-ről HP Apolló 710 WS-re
(PA-RISC CPU, HP-UNIX OS, *kolibri*)**

**BASF mágnesszalagos egység helyett HP-DAT
archiváló egység**

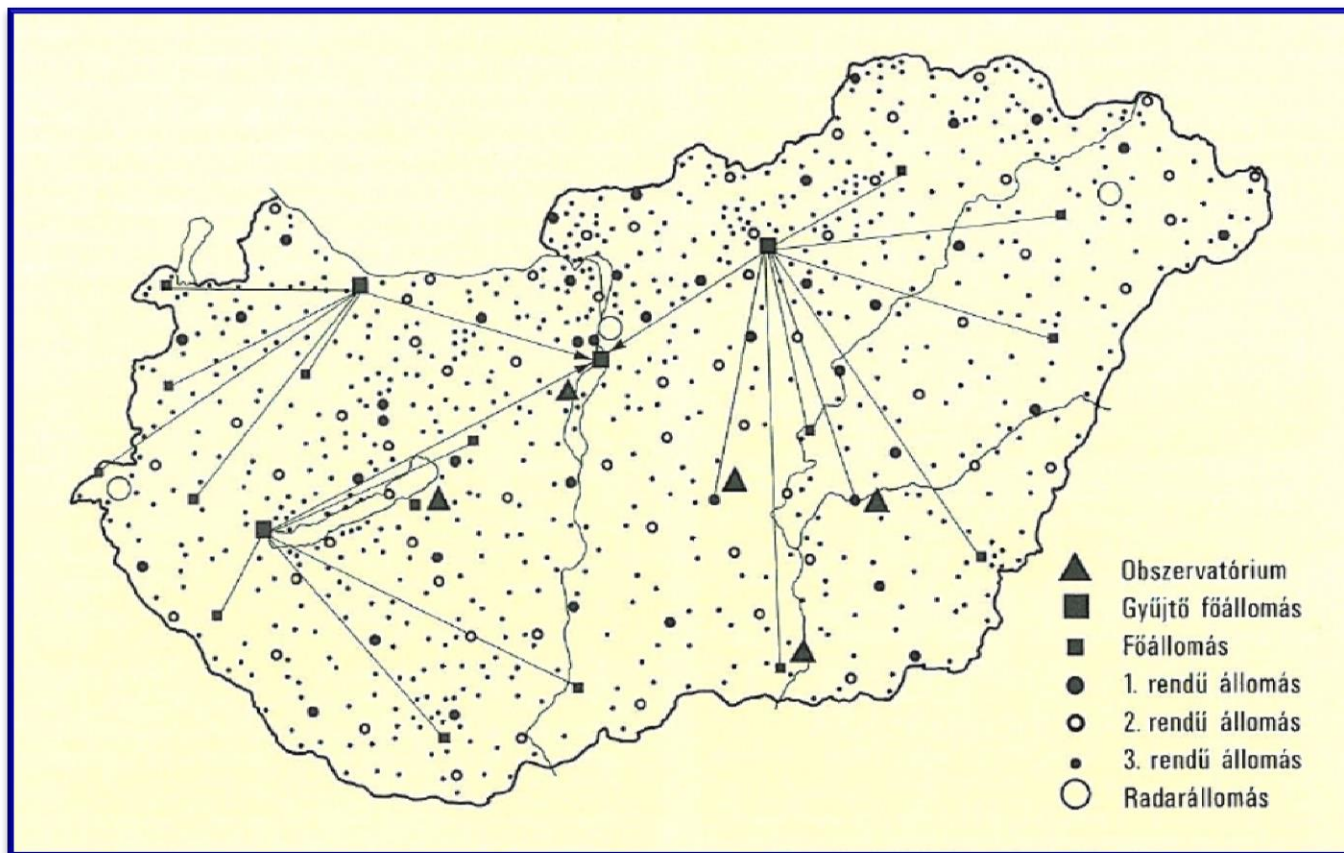

SUN SPARC munkaállomáson trajektória modell fut

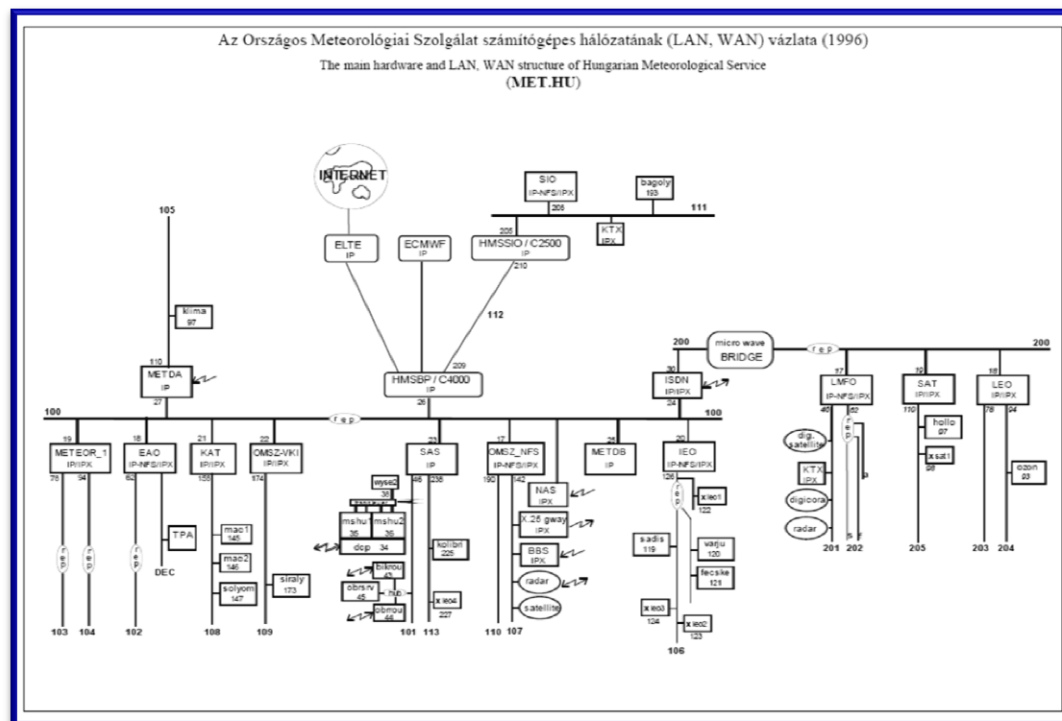
- **1994. július 1-én Magyarország csatlakozott a nagy-britanniai, readingi székhelyű Középtávú Időjárás Előrejelzések Európai Központjához (ECMWF).**
- **Csatlakozás az Internetre (64 kbps, ELTE).**
- **CISCO routeren tűzfalas védelem.**

KTX Meteorológiai Főállomás rendszer és adathálózat kiváltotta az URH és telex hálózat

- **HP 755 WS: NIMBUS adatkezelő szoftver**
- **Modell előrejelzési mezőinek térképes megjelenítése az IDL objektumorientált programozási nyelv segítségével**
- **Az egyik TPA/L gép leállt, helyére egy SUN 10/30 WS (*klima*) került beszerzésre**
- **Elkezdődött az éghajlati adatbázis ORACLE alatti fejlesztése**

- 28 db MILOS AWS, kapcsolt telefon vonalon X.25 PAD segítségével kommunikál a duál MSS szerverrel
- Elkészült az OMSZ első honlapja (www.met.hu) a HP 755 WS-ön

- **ORACLE, ArcINFO szoftverek beszerzése**
- **HP K200 típusú szerver (*metda*) az ORACLE adatbázishoz**

Első HAWK munkaállomás operatívan működik HP-715 és HP J210 WS

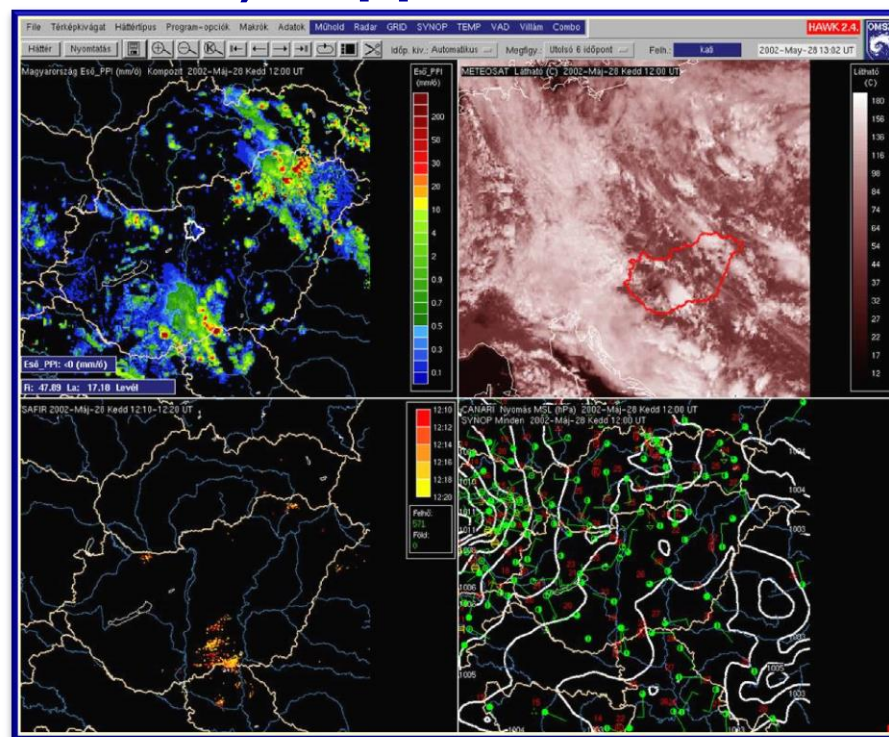
- Operatíván fut az ALADIN HU
DEC 600Au WS (*lama*)
- Új HP D280 szerver üzembe helyezése
- Új mikrohullámú KLFÍ-OMSZ kapcsolat (2 Mbps)

- **Silicon Origin 2000 ALADIN modell (*lamb*)**
- **OMSZ központ udvari és III. emeleti gépterem felújítás**
- **Integrált telefon és számítógépes hálózat (10/100 Mbps, CISCO aktív eszközök)**
- **ORACLE 7-es adatbázis HP K200 (*metda*) gépen**

- **RMDCN meteorológiai hálózat (TCP/IP, 256 kbps), (távíró, telex, telefon és csomagkapcsolt hálózatok helyett)**
- **Elkészült a HAWK-2 munkaállomás**
- **Lőrincen új (EEC amerikai) doppler radar az orosz MRL-5 helyett**

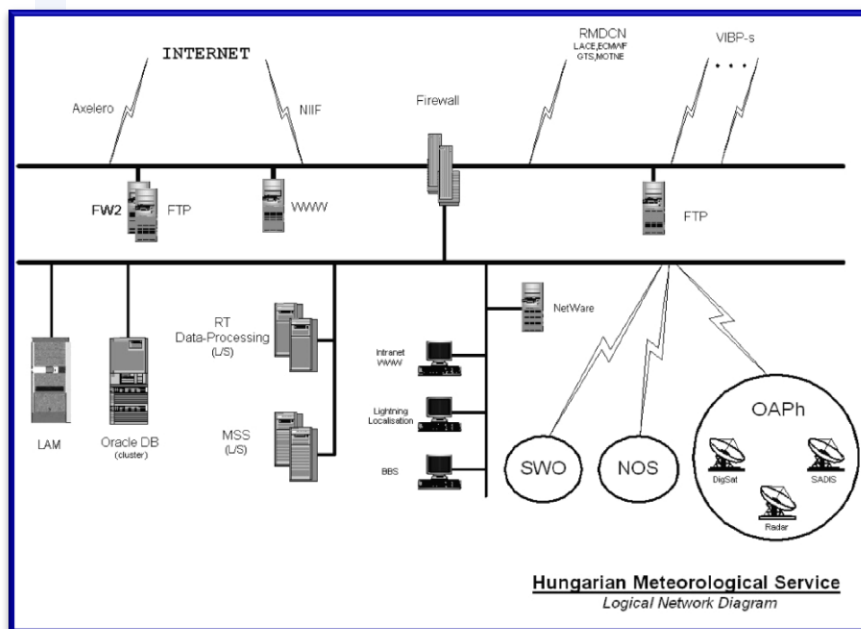
L2000-es fürt szerver (*metda1, metda2*), auto-raid technológiájú központi háttértárral, illetve ORACLE 8-as verzióval telepítve

7+1 kazettás DLT archiváló robottal megkezdődtek az adatbázis és rendszermentések OmniBack archiváló célszoftverrel

Régi Netware 3.x (Novell) szerveres alkalmazások kiváltása UNIX-os, ORACLE adatbázishoz kötődő, WEB-es (intraweb) alkalmazásokkal

Internet kapcsolat: 64 kbps-ról 512 kbps-re

Előrejelzés Magyarország területére szerda estig:

Budapest	Miskolc	Szeged	Pécs	Győr
változó	esős	záró	változó	záró
15 °C	10 °C	14 °C	17 °C	15 °C
Jellemző szélirány: Nyugati	Jellemző szélirány: Nyugati	Jellemző szélirány: Nyugati	Jellemző szélirány: Nyugati	Jellemző szélirány: Nyugati
Állagssebesség: 10 - 20 km/h	Állagssebesség: 15 - 25 km/h	Állagssebesség: 10 - 20 km/h	Állagssebesség: 10 - 20 km/h	Állagssebesség: 10 - 20 km/h
Szélőkések: 35 - 45 km/h	Szélőkések: 40 - 50 km/h	Szélőkések: 35 - 50 km/h	Szélőkések: 35 - 45 km/h	Szélőkések: 30 - 40 km/h
előrejelzés mért adatok	előrejelzés mért adatok	előrejelzés mért adatok	előrejelzés mért adatok	előrejelzés mért adatok

Szöveges prognózis
Szöveges prognózis: Gyakran erősen megnövekszik a felhőzet. Záporosodás előfordulhat.

Legfrissebb képek

- Webkamera (Südok): 2002-02-13 11:11 UTC (12:11 HLT)
- Műholdképek (Európa)
- Radaroképek (Magyarország): 2002-02-13 09:00 UTC (10:00 HLT)

Vendégkönyv
Kedves Látogatóink! Örömmel köszöntjük az Országos Meteorológiai Szolgálat információs rendszerénél. Reméljük az Ön számára hasznos és értékes információkat tudunk szolgáltatni. Munkánk alkapcsolódó észrevételeit, építő kritikáit szívesen fogadjuk a webmaster@met.hu e-mail címen.

Kellemes időtöltést kívánunk! Az Országos Meteorológiai Szolgálat munkatársai.

Ajánlat:
Hőjelentés, Repülés-meteorológia

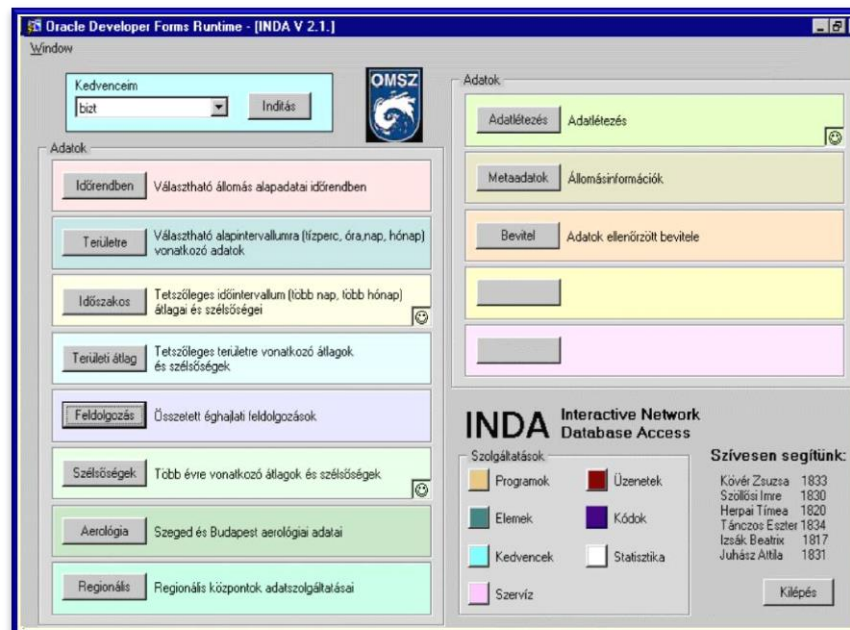
View Search Go Bookmarks
Show/Hide MySidebar, Sidebar to Netscape or Mozilla

IBM Series P690 *regatta* szerver a numerikus modellezéshez

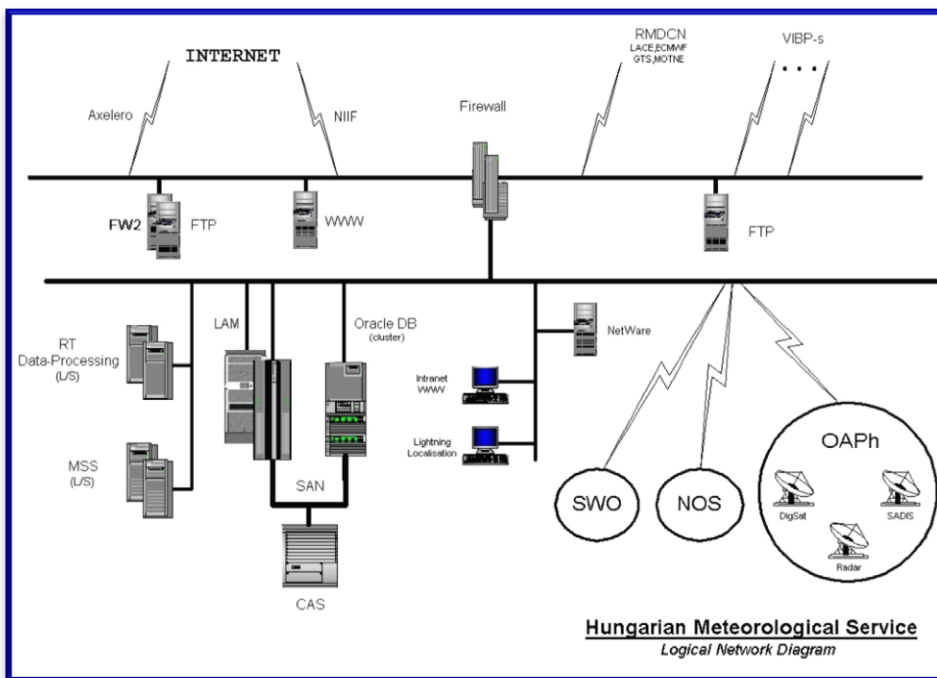

INDA adatbázis alapú megjelenítő programrendszer

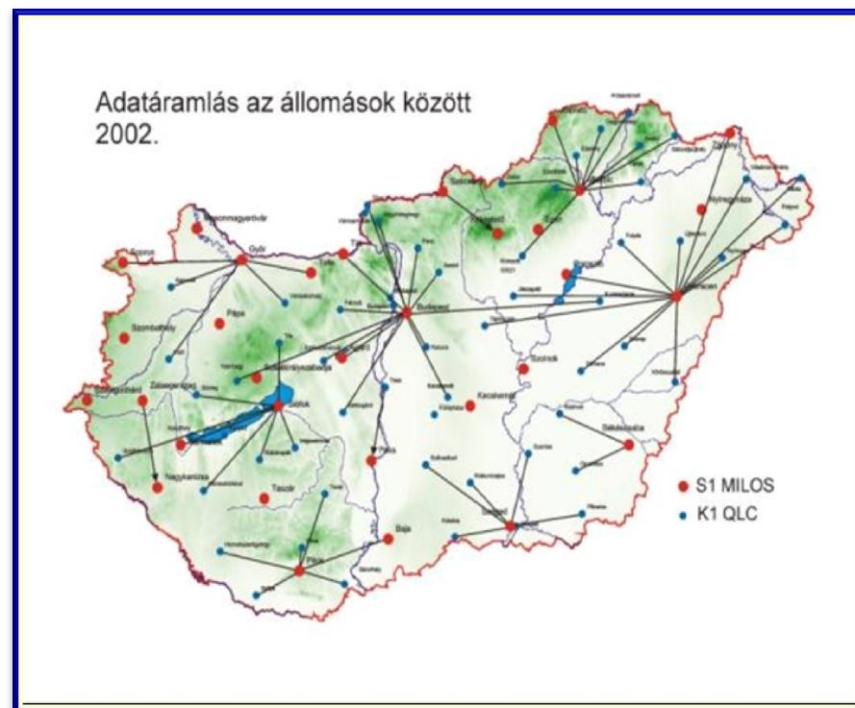

HP SureStore Ultrium 2/20 szalagos robot OmniBack archiváló célszoftverrel

- **EMC (CLARiION FC4700; ~2.9 TB) központi diszkegység (CASS)**
- **SAN tároló hálózat (2 Gbps FC),**
- **Szerverközi LAN (1 Gbps CISCO FC switch)**

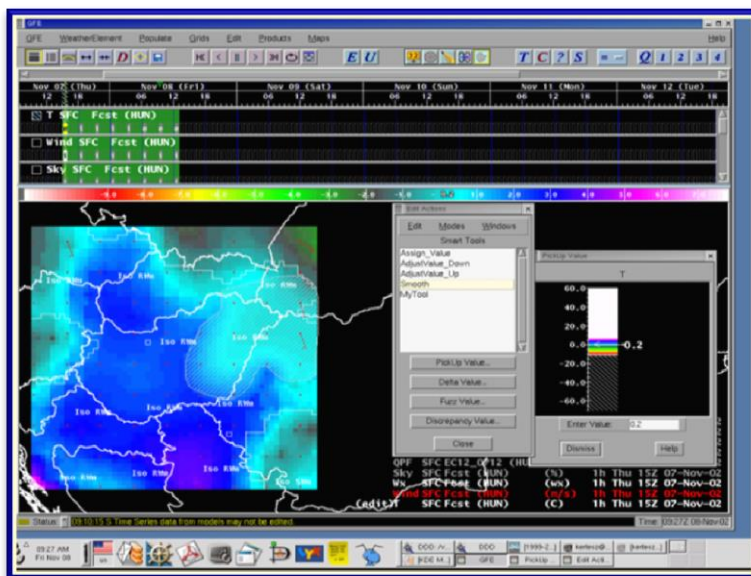
Földfelszíni adatgyűjtő hálózat (NOS-KTX) fejlesztése befejeződött. Távirat továbbításról (MSS) áttértünk az adatszempléletű és Internet szabványokra épülő kommunikációra. A főállomások analóg telefon vonalas hívással gyűjtik be a körzetükbe tartozó automata állomások adatait és 10 percenként továbbítják a saját adataikkal együtt a budapesti adatbázisba.

- **Az OMSZ központban egy új gépterem épült az alagsorban**
- **Új Linux és Windows terminálszerver**
- **LAN felújítás: munkaállomások 100 Mbps, központi szerverek 1 Gbps**
- **Mobiltelefonos SMS és WAP szolgáltatás**

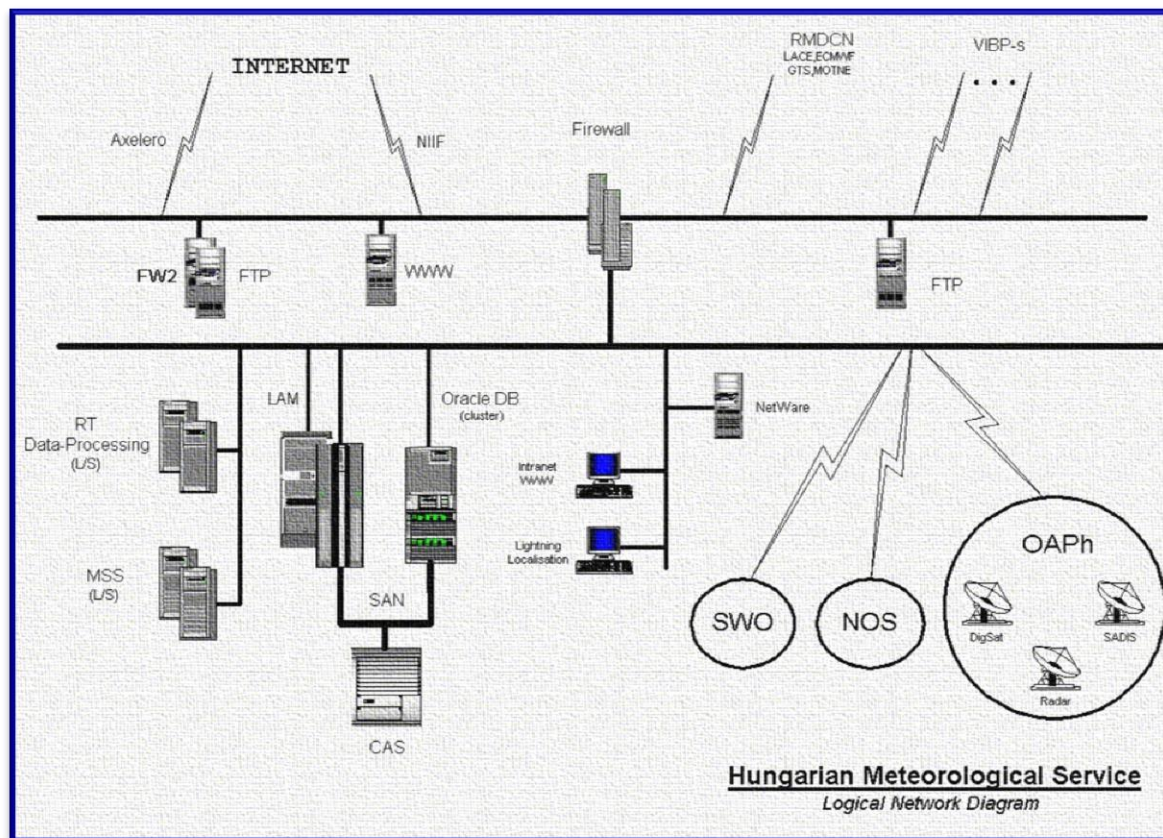
- A modellharmonizáció és a mezőszerkesztés után az előrejelzések a FOCUS adattárba kerülnek.
- Megkezdte működését az OMSZ Regisztrációs Portálja (www.met.hu)

- **IBM pSeries 655 szerver (*klipper*): ALADIN modell**
32 CPU, 128 GB RAM, 4x36 GB disk, SAN
- **Első PC Linux cluster: WEB portálok, FOCUS**

- **NIIF internet sávszélesség: 512 kbps-ról 100 Mbps-ra emellett 128 kbps-os Matáv-Net Internet (Axelero)**
- **Új, korszerű tűzfal-rendszer (Zorp)**

- **HP L3000 cluster gépek memóriája 6 GB lett. A cluster egy harmadik géppel is bővült.**
- **Új EMC CLARiiON CX700 diszkegység ~6.5 TB nettó kapacitással; a régi EMC FC4700 tároló biztonsági másolatként szolgál (6.5 TB)**

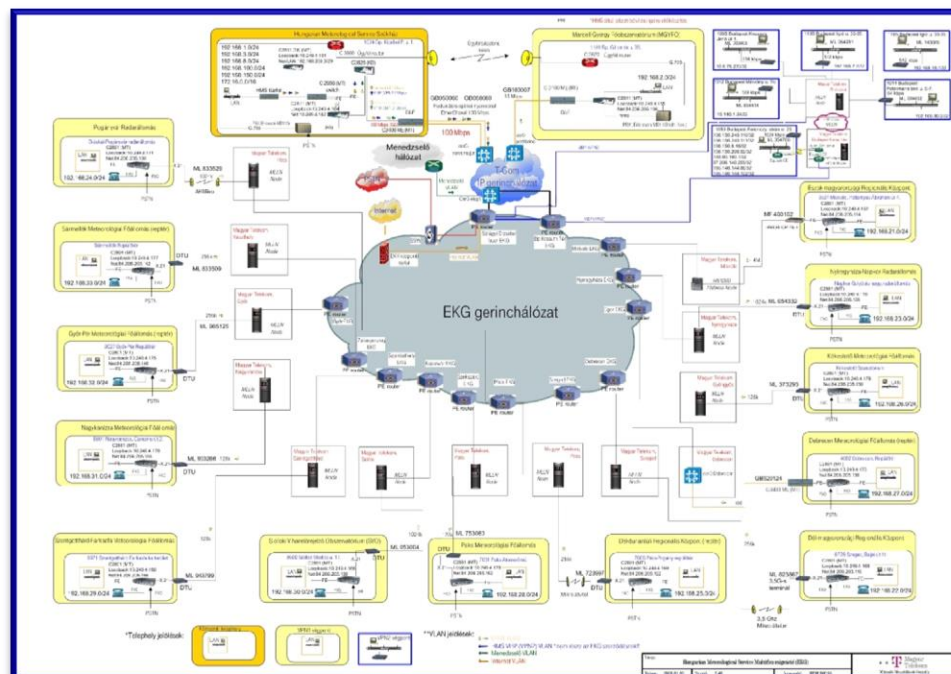
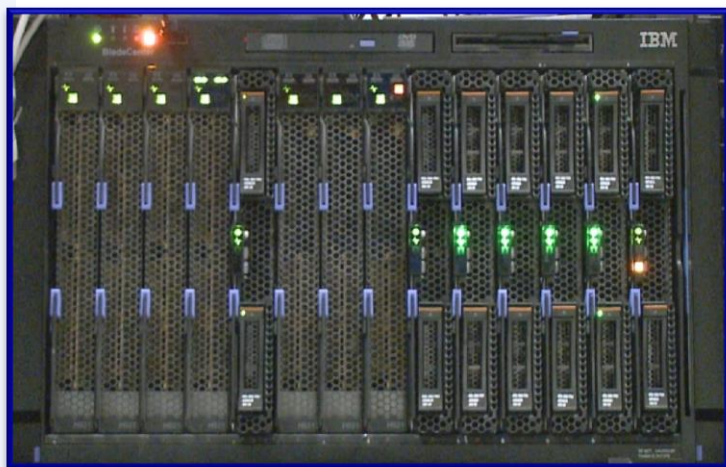
- **SGI Altix-350 szerver (*altix*) az új nyilvános honlaphoz**
6 Itanium2. CPU 6 GB RAM, 36 GB HD; SAN
- **Új, nagy teljesítményű szünetmentes tápegység (UPS) beüzemelése történt meg az alagsori gépteremben.**

- **SGI Altix 3700 szerver (ALADIN + MM5)**
152 Itanium 2 CPUs, 304 GB RAM, 900 Gflop/s
- **HP RX7620 cluster (CLDB, CPDS)**
2x(4 db Itanium 2 CPU, 6 GB RAM), ORACLE 9.2.0.8 verzió
- **IBM 3584 LTO3 Ultrium 3/60 szalagos tároló robot**
~30 TB kapacitás, TSM-HSM

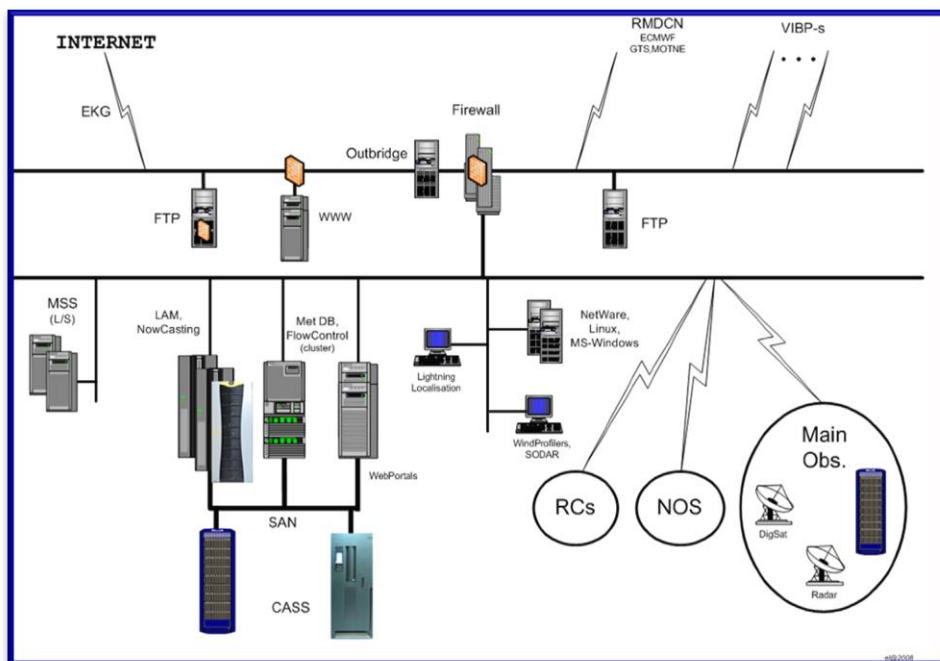
- BladeCenter (*IBM HS21*), kettő illetve egy XEON processzoros, 4-4 db szerverből áll (FC SAN)
- IP/VPN technológiára épülő RMDCN hálózat (1024 kbps, korábban 256 kbps)
- EKG Kormányzati hálózathoz való csatlakozás (35, majd 80 Mbps)

- **GPRS alapú mobil internetes kommunikáció (Met APN), mellyel kb. 100 automatát gyűjt folyamatosan (10 percenként) a központi szerver**
- **OMSZ nyilvános honlapját egyes napokon 200.000-nél is több látogató keresi fel, így a WEB-portál Altix-350 szervert bővítettük:
16 db Itanium 2 CPU**

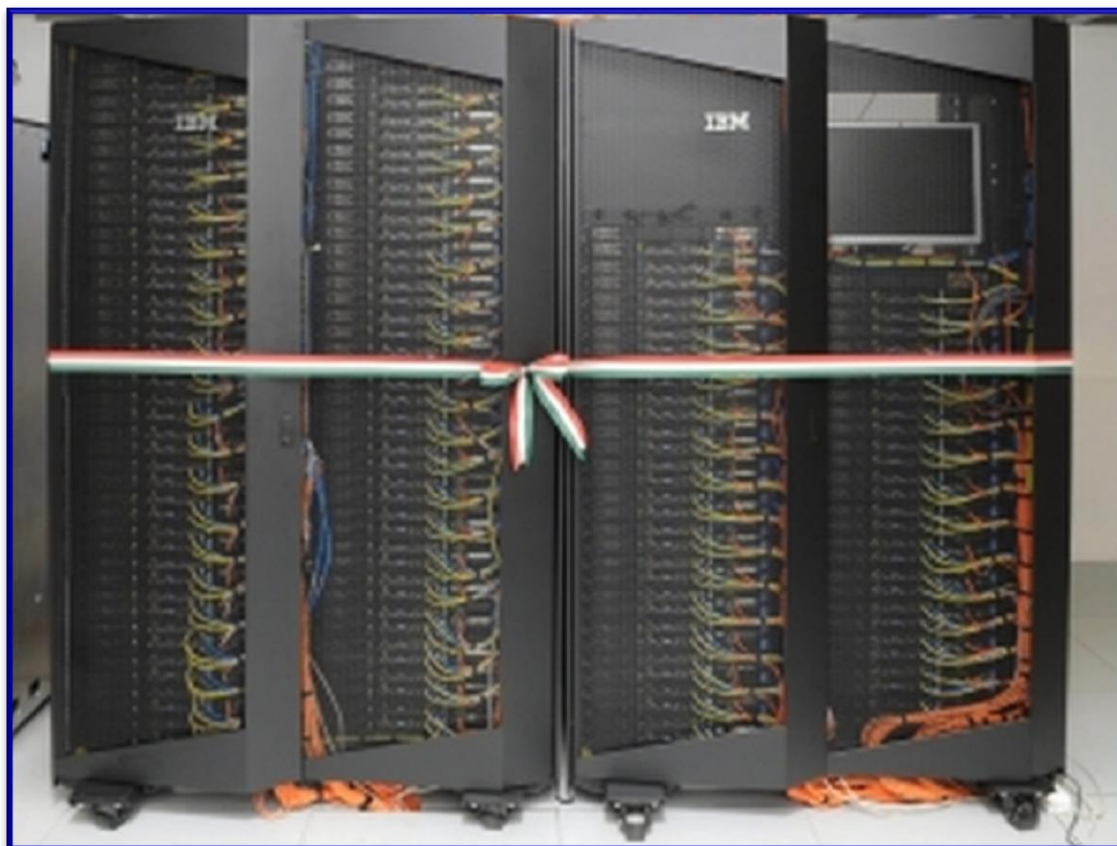

Új központi tároló EMC CX4-480C (~25 TB) 15 db 1000 GB-os SATA, 40 db 300 GB FC diszk

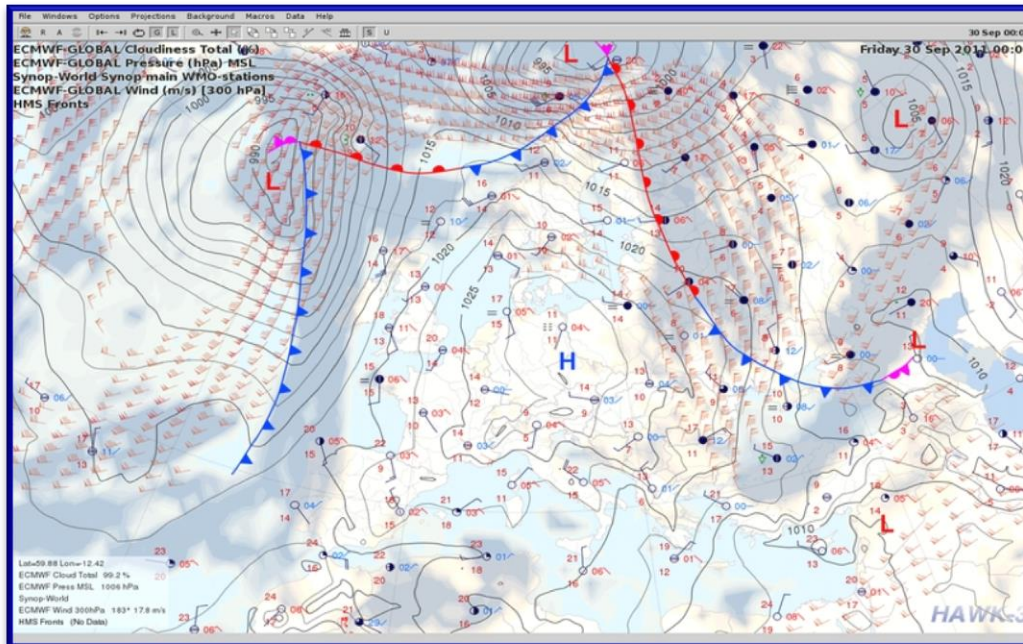

IBM System x iDataPlex dx360 M2 szerver numerikus modellekhez

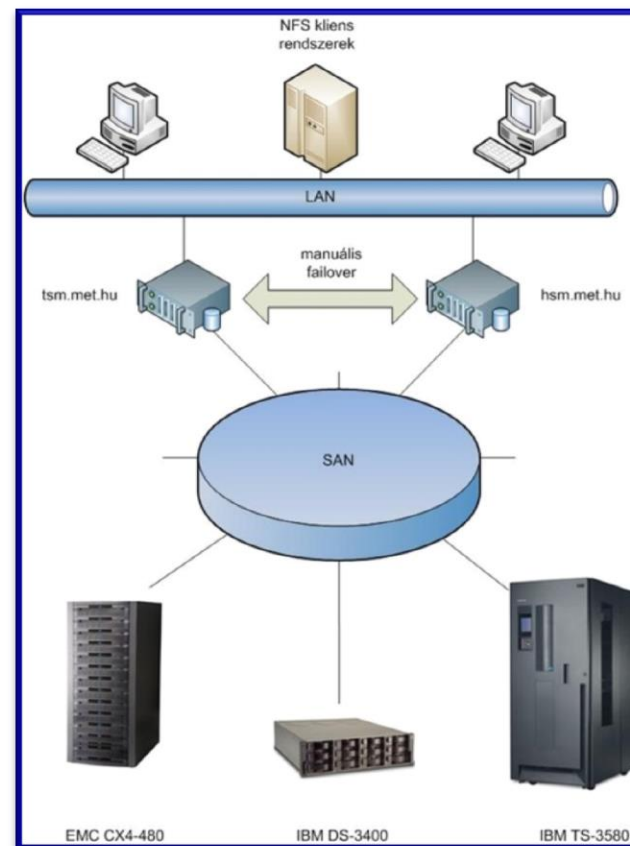
(1120 core/280 db Intel Xeon X5550 CPU, 3 GB RAM/core)

- **HAWK-3 operatív használatba került**
- **IBM System Storage DS3400 Dual diszkegység (45 TB, 4 Gbps FC SAN), gyorsabb (TSM-HSM) mentési, archiváló rendszerhez**

- **Elkészült a kistérségi időjárási veszélyjelző és riasztó rendszer**
- **Elektronikus Kormányzati Gerinchálózat (EKG): nagyobb sávszélesség (300 Mbps teljes, 265 Mbps Internet)**
- **Megújult a központi archiváló rendszer**

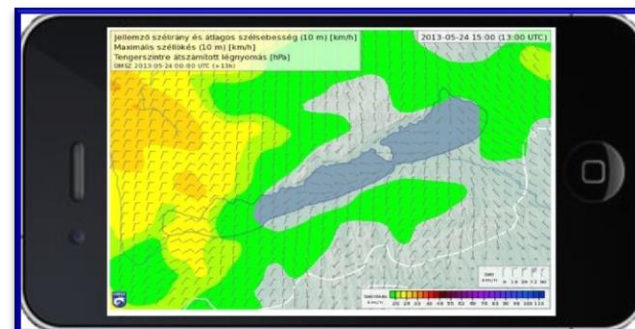
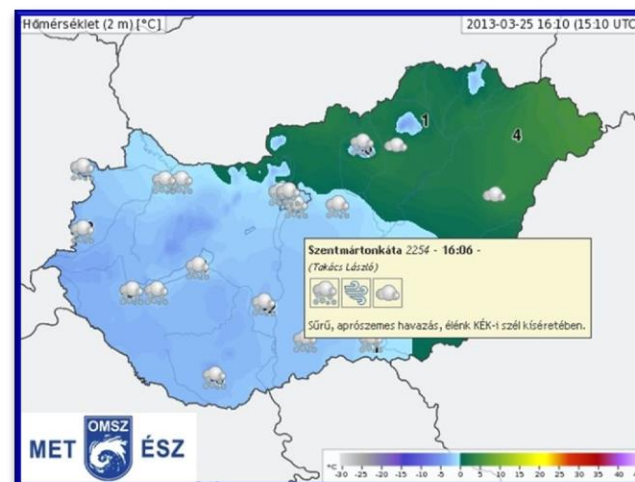

Megújult az OMSZ nyilvános honlapja (www.met.hu)

A meteorológiai térképek, ábrák nagy része automatikusan a HAWK-3 programmal készül.

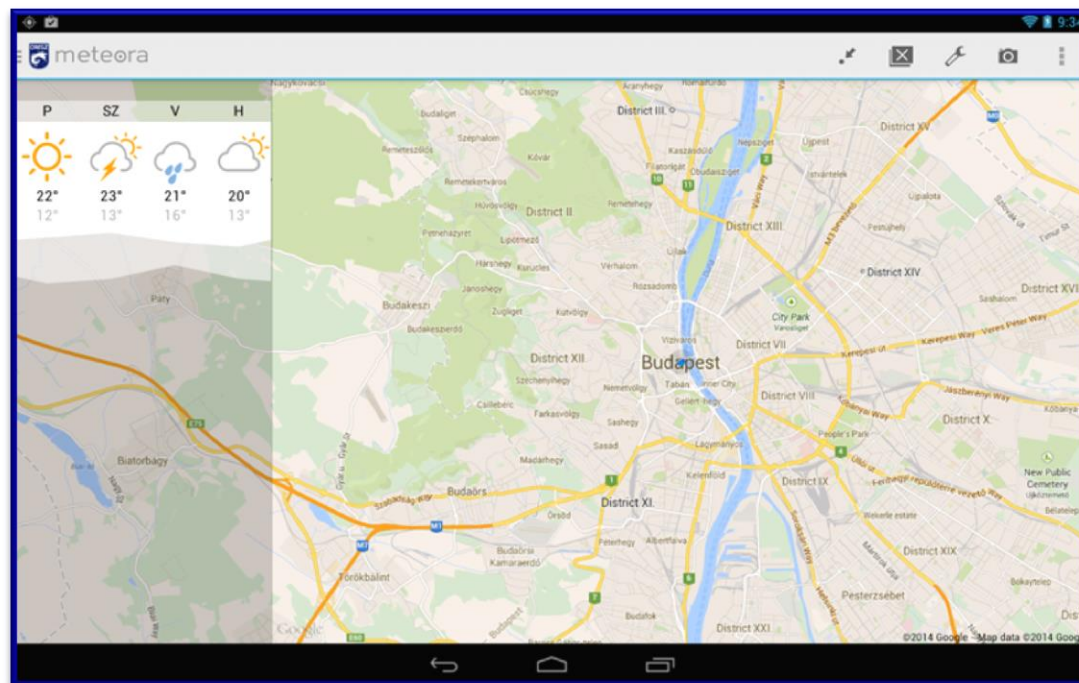
- **WEB szerverpark bővítése, megújítása (IBM X3650M4)**
A 2004-ben üzembe helyezett SGI Altix-350 helyett
- **A meteorológiai észlelések rögzítésére, megjelenítésére jött létre a MET-ÉSZ rendszer**
- **Nyilvános portál mobil változata**

Központi Szalagos Archívum bővítése (IBM TS 3584): tárolókapacitás 870 TB

Meteora alkalmazás egy mobileszközön futtatható óra, ami egyben időjárási információt is szolgáltat

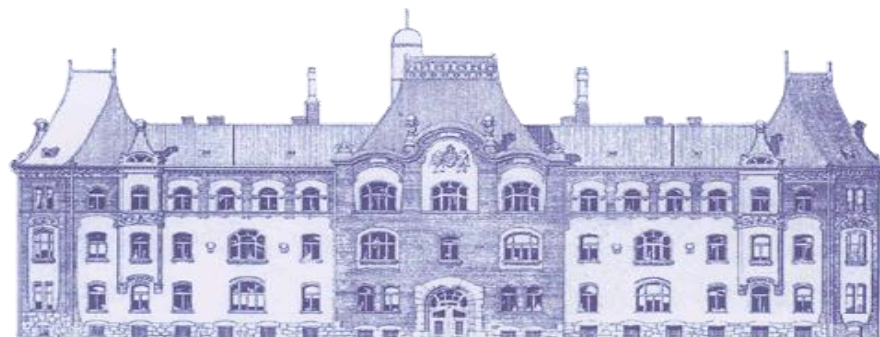
Flashmemóriás tároló (4 TB) (IBM FlashSystem 840)

Reggatta az Óbudai Egyetem
aulájában...

Köszönöm a türelmüket!

Alapítva: 1870

